

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Rybnik

Kod krajobrazu: 24-341.15-053

Położenie administracyjne: Gmina Rybnik, Powiat Rybnik

**Katowice, Warszawa
2025**

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Rybnik jako przykład krajobrazu wielkomiejskiego o zachowanych założeniach historycznych (fot. Jakub Botwina)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Rybnik
ID	1912
Kod krajobrazu	24-341.15-053
Typ, podtyp krajobrazu	10a - Zespoły urbanistyczne o zachowanych założeniach historycznych
Typ rzeźby terenu*	D - Krajobrazy wzgórzowe
Kod mezoregionu*	341.15
Nazwa mezoregionu*	Płaskowyż Rybnicki
Typ krajobrazu naturalnego*	Nizin
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Peryglacjalne: równinne i faliste
Kod podokręgu geobotanicznego*	C.3.2.c
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Rybnicki
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	5; 17
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Nizowy łęg jesionowo-olszowy; Grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma wyżynna, seria żyzna
Kod regionu historyczno-kulturowego*	I.E.8
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Konurbacja katowicka, region przemysłowy
Położenie administracyjne	Gmina Rybnik, Powiat Rybnik
Powierzchnia (ha)	36,28

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - wielkomiejski, o zachowanych założeniach historycznych obejmujący centrum Rybnika.

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na nagromadzenie cennych obiektów zabytkowych i dobrze zachowany historyczno-zabytkowy układ urbanistyczny miasta, z przewagą zabudowy historycznej oraz dostosowaną do niej kubaturą i charakterem - zabudową współczesną.

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

W strukturze przyrodniczej jednostki charakteryzującej się zwartą zabudową główną rolę odgrywa zieleni urządzona w formie nasadzeń przyulicznych, zieleni podwórek, placów, skwerów, parków.

Walory kulturowe

Krajobraz w zasięgu nieregularnego założenia historycznego układu urbanistycznego. W centralnej części zabytkowy rynek. W obrębie centrum występują liczne obiekty zabytkowe, w tym wpisane do rejestru budynki mieszkalne, kościoły, ratusz, wille i zespół szpitalny oraz ich otoczenia. Całość układu urbanistycznego ma wyróżniające się w skali regionalnej walory kulturowe.

Fizjonomia krajobrazu

Dominują typowe dla terenów zwartej zabudowy wnętrza krajobrazowe długie i wąskie związane z osiami kompozycyjnymi i widokowymi wzdłuż ulic. Ściany wnętrza ze znacznym nagromadzeniem obiektów zabytkowych, w tym wpisanych do rejestru. Niewielka ilość dominant i subdominant negatywnych. Pozytywne dominanty kościołów, z wyraźnymi osiami wzdłuż ul. Kościelnej i Powstańców Śląskich. Niewielka dominanta ratusza widoczna na rynku oraz przesunięta oś wzdłuż ul. Kościelnej. Całość komponuje się jako dosyć harmonijny krajobraz historycznego centrum miasta z licznymi obiektami zabytkowymi. Przez obszar przebiegają szlaki turystyczne: żółty Szlak Historii Górnictwa Górnośląskiego, niebieski Szlak "Początków Hutnictwa ROW", czarny Szlak Morza Rybnickiego, zielony Szlak Stulecia Turystyki oraz niebieski Szlak im. kapitana Jana Kotucza.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Górzno nad okolicą Bazylika św. Antoniego, widok od ul Powstańców Śl. (fot. Ewa Mackiewicz)

ZDJĘCIE NR 2

ul. Sobieskiego, widok od skrzyżowania z ul. Gliwicką. Zachowany historyczny wygląd i charakter ulicy (fot. Ewa Mackiewicz)

ZDJĘCIE NR 3

Północno-zachodnie naroże Rynku z widocznym ratuszem (obecnie siedziba muzeum i USC). Historyczny układ kamienic. (fot. Ewa Mackiewicz)

ZDJĘCIE NR 4

Budynek Poczty Polskiej oraz kamienica narożna na zbiegu ulic W. Korfańskiego i Zamkowej. (fot. Ewa Mackiewicz)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

